

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer:	23-0372
Klageren:	XX på vegne af datteren YY 2750 Ballerup
Indklagede:	Movia
CVR-nummer:	29 89 65 69
Klagen vedrører:	Kontrolafgift på 1.000 kr. grundet manglende rejsehjemmel – datterens Ungdomskort var udløbet
Parternes krav:	Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften, og gør gældende, at datteren var vant til at rejse på Ungdomskort, samt at hun pga. ADHD, skizofreni og angst ikke var opmærksom på, at Ungdomskortet ikke var blevet fornyet, som det plejdede Indklagede fastholder kontrolafgiften
Ankenævnets sammensætning:	Nævnensformand, dommer Lone Bach Nielsen Vibeke Myrtue Jensen Torben Steenberg Helle Berg Johansen Dorte Lundqvist Bang

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 19. juni 2024 truffet følgende

AFGØRELSE:

Movia er berettiget til at opretholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 1.000 kr.

Beløbet skal betales til Movia, der sender betalingsoplysninger til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Da klagerens datter den 5. oktober 2023 skulle rejse med Movias buslinje 21 fra stoppestedet Hulgårds Plads, steg hun ombord på bussen i den tro, at hun havde et gyldigt Ungdomskort. Imidlertid var Ungdomskortet udløbet 2 dage forinden, den 3. oktober 2023, og fordi datteren ifølge det oplyste var stoppet med at studere, var Ungdomskortet ikke som tidligere blevet automatisk fornyet.

Ved det samme stoppested, hvor datteren steg ombord, steg også kontrollører på bussen, og ved den efterfølgende kontrol af datterens rejsehjemmel, hvor hun ikke kunne fremfinde et gyldigt Ungdomskort, blev hun pålagt en kontrolafgift på 1.000 kr. for ikke at kunne vise gyldig rejsehjemmel.

Den 9. oktober 2023 anmodede klageren på sin datters vegne Movia om at frafalde kontrolafgiften og anførte, at hendes datter på 19 år led af psykiske problemer og tog meget medicin for at fungere normalt. Hun anførte videre, at datteren på grund af et angstanfald om natten havde glemmt, at Ungdomskortet var udløbet og derfor ikke havde medtaget sit Rejsekort, samt at datteren ikke havde haft til hensigt at snyde.

Movia fastholdt den 16. november 2023 kontrolafgiften med henvisning til selvbetjeningssystemet og begrundede videre:

”Vi lægger stor vægt på at behandle kunder, der har modtaget en kontrolafgift, lige. Samtidig tager vi også altid stilling til, om der kan være særlige situationer eller omstændigheder, der gør sig gældende i den enkelte sag.

YY har den pågældende dag ved billetkontrollen i bussen ikke fremvist en gyldig billet. Vi vurderer, at der i dette tilfælde ikke har været særlige omstændigheder, der har fritaget hende fra at fremvise gyldig billet ved billetkontrollen. Det er derfor korrekt, at der er udstedt en kontrolafgift.”

Klageren indbragt sagen for ankenævnet den 10. december 2023 og indbetalte klagegebyret på 160 kr. den 11. december 2023.

Movia har under ankenævns sagen indsendt logs vedrørende datterens Ungdomskort, rejsekorthistorik, den elektroniske kontrolafgift og bussens GPS, som har været forelagt for ankenævnet og fremgår under afsnittet ”Parternes argumenter over for ankenævnet”.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN:

Ankenævnet lægger til grund, at klagerens datters Ungdomskort udløb den 3. oktober 2023, og at datteren ved kontrollen den 5. oktober 2023 i Movias buslinje 21 ikke kunne forevise anden gyldig rejsehjemmel.

Kontrolafgiften blev dermed udstedt til datteren med rette, idet det bemærkes, at datterens psykiske lidelser ikke ændrer på bedømmelsen, fordi datteren selv bærer ansvaret for at tjekke, at hun havde gyldig rejsehjemmel, før hun steg ombord på bussen.

Det bemærkes endvidere, at pligten til at betale kontrolafgift ikke er betinget af, om passageren bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling for rejsen, og ankenævnet finder herefter, at der ikke

har foreligget sådanne særlige omstændigheder, at klagerens datter kan fritages for kontrolafgiften.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge lov om trafikkselskaber § 29 kan selskabet udstede kontrolafgift og pålægge ekspeditionsgebyr til en passager, der ikke på forlangende foreviser gyldig rejsehjemmel.

I de Fælles landsdækkende rejseregler (forretningsbetingelser), som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til udstedelse af en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på Rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 1.000 kr. for voksne. Det gælder også, hvis passageren har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, der ikke kan kontrolleres, f.eks. hvis denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker. Det er passagerens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning.

I busser, hvor check ind sker om bord, skal check ind ske straks efter påstigning uden unødigt ophold, og inden passageren sætter sig ned.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

” Min datter på 19 er blevet udreddet nylig for ADHD og skizofreni :(. Hun har depression og angst anfald. hun plejer at få angst anfald om natten og dagen efter husker hun ingen ting. Hun får mange medicin Mirtazipin og Setralin og Venegran, som gør at hun besvimer også :(. Jeg har snakket med Movia om det men det tog ikke nogle hensyn til hendes situation. Min datter har fået angst anfald natten før dvs kl 01 den 15, og i den periode hvor hendes ungdomskort var udløbt og det vidste hun ikke. Hun plejer at få den automatiske opdatering hver måned mens hun var på SU, men der skete at hun stoppede at være aktive studerende på dette tidspunkt og derfor ungdomskortet blev ikke opdateret i systemet den 3/10 som hun ellers plejer derfor fik hun et chock da hun med stolthed har vidst den til kontrolløren :(. Hun snyder ikke men kan slet ikke koncentrere sig og glemmer at tjekke sin e boks osv...

Hun ellers går med rejser kortet nu da hun ved at hendes ungdomskort er udløbt, men der på dette tidspunkt problemet var at ungdomskortet ikke blevet opdateret. Hun er meget ærlig person og påledig og har været siden uden su eller nogle form af økonomiske støtte fra kommunen da hun valgt alligevel tage nogle enkelte fage trods hendes psykiske tilstand. Håber at I får vurderet rigtigt sagen og hun får fri at betale de 1000kr da det virkelig stresser hende og jeg er selv meget under press og kan ikke betale det. Men det handler mest her om intentionen og hensyn til de unge som har det dårligt og alligevel kæmper.”

Indklagede anfører følgende:

” På baggrund af de gældende fælles landsdækkende rejseregler, kundens egen indsigelse og oplysninger samt data i form af blandt andet rejsekorthistorik fastholder Movia kontrolafgiften.

Klageren er XX, der klager på vegne af sin datter YY's kontrolafgift. Hendes sag omhandler, at hun ikke kunne fremvise gyldig billet, da hun mødte kontrolløren. Hun kunne kun fremvise et pas. I indsigelsen gøres

der opmærksom på, at hun havde et rejsekort, hun havde glemt derhjemme, og at hun troede, at hendes ungdomskort stadig var gyldigt.

Rejsekort

En rejse starter med check ind og afsluttes med check ud. Et rejsekort skal checkes ind ved rejsens start og checkes ud ved rejsens afslutning. For alle transportmidler, hvor check ind foregår inde i transportmidlet, gælder, at kunden skal checke ind straks efter påstigning ifølge de gældende landsdækkende rejseregler.

Checkes der ikke korrekt ind straks ved påstigning, vil et senere check ind ikke anses for værende gyldigt. Et rejsekort, der ikke er checket korrekt ind, er ikke at regne for værende gyldig rejsehjemmel. Manglende check ind ved påstigning bevirker, at kortihænderen rejser uden gyldig rejsehjemmel og dermed vil kunne blive pålagt en kontrolafgift jf. de gældende rejseregler.

Hvis man har glemt sit rejsekort derhjemme, kan der jf. § 2.4.3 ikke kommes til at checke ind straks og jf. § 2.3 ikke vises gyldig rejsehjemmel.

Pendlerkort

Jf. § 2.4. er det kundens eget ansvar at kunne vise gyldig rejsehjemmel ved påstigning. I tilfælde af pendlerkort gælder det derfor også, at kunden selv skal vide, om et eventuelt pendlerkort er gyldigt eller ej, mens det også skal kunne fremvises under kontrol. Gyldigheden fremgår af kortet.

2.3. Køb af rejsehjemmel

Ved rejser med tog, bus og metro skal kunden være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel.

2.4. Brug af rejsehjemmel

Den offentlige transport er et åbent system med udbredt selvbetjening, og det er derfor altid kundens ansvar at have gyldig rejsehjemmel ved indstigning, herunder sikre sig at rejsekortet er korrekt checket ind. Chaufføren kan ved forespørgsel vejlede om rejsehjemmel, men udfører ikke systematisk billetkontrol.

2.4.3. Brug af rejsekort

Rejsekort skal være checket inden rejsens start. For alle transportmidler, hvor check ind foregår inde i transportmidlet, gælder, at kunden uden unødigt ophold skal checke ind straks efter påstigning, og inden kunden finder sin plads.

2.6. Kontrol af rejsehjemmel

Under hele rejsen skal kunden medvirke til gennemførelse af billetkontrol, denne pligt gælder også umiddelbart efter, at kunden har forladt bussen eller er steget af toget og indtil peronen eller metroens område forlades. Politiet kan medvirke eller tilkaldes under kontrollen, hvis kontrolpersonalet skønner det nødvendigt.

2.7.1. Gyldighed af rejsehjemmel

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift.

Kontrolafgiften

Kontrollørerne stiger på bussen ved stoppestedet Hulgårds Plads den 05.10.2023. De indstiller deres tidspunkt for påstigning kl. 16:03:32, hvorefter de påbegynder en billetkontrol. Da de kontrollerer YY, kan hun ikke fremvise nogen gyldig billet. Kontrolløren har lavet et notat om, at kunden ikke kunne finde sit ungdomskort frem.

Bemærkning

Kunden kunne ikke finde sit ungdomskort frem. Har informeret kunden om klagemuligheder

Jf. de fælles landsdækkende rejseregler § 2.7.5 kan man få reduceret en afgift til DKK 125 i tilfælde af, at man har et pendlerkort, man ikke kan fremvise under kontrol. Vi kan dog se, at hendes pendlerkort udløb den 4.10.2023 kl. 03:59:59. Hun har derfor ikke haft et gyldigt ungdomskort under mødet med kontrolløren.

BILLETTYPE:	Ungdomskort
STAMKORTNUMMER:	[REDACTED]
BILLETNUMMER:	[REDACTED]
VARENUMMER:	IKKE OPLYST
BILLETSTATUS:	Udløbet
BILLET GYLDIG FRA:	04 Sep 2023 - 00:00:00
BILLET GYLDIG TIL:	04 Okt 2023 - 03:59:59

YY hævder at være steget på bussen på Hulgårds Plads, hvor kontrollørerne også stiger på.

Hvor steg du på bussen?: Hulgårdsplads

Hvor steg du af bussen?: Flintholm

#	Stoppested	Stopindikator	Pl. ank.	Pl. afg.	Obs. ank.	Obs. afg.
17	Frederiksborgvej (7133)	● ●	15:55	15:55	15:57:19	15:57:35
18	Birkedommervej (7134)	● ●	15:58	15:58	16:02:02	16:02:02
19	Hulgårds Plads (7135)	● ●	16:01	16:01	16:03:34	16:03:56
20	Borups Allé (7136)	● ●	16:02	16:02	16:06:03	16:06:17
21	Grøndal Centret (7137)	● ●	16:04	16:04	16:06:52	16:06:52
22	Godthåbsvej (7918)	● ●	16:06	16:06	16:08:23	16:08:43

Kl. 16:10:33 er afgiften færdigt udstedt, hvilket vil sige, at klager skulle have været på bussen fra kl. 16:03:56 til 16:10:33 uden gyldig billet, såfremt påstigningsstedet var Hulgårds Plads.

Stop	Hulgårds Plads
Tur ID	0
Påstigning	05-10-2023 16:03:32
Udstedt dato/tid	05-10-2023 16:10:33
Stået af	05-10-2023 16:21:12

Afgørelse og kommentarer

Movia har undersøgt YYs påståede rejsekort, som hævdedes at være blevet glemt derhjemme.

Vi kan se, at YY har været indehaver af 2 personlige rejsekort fornyligt.

Det ene blev først udstedt til hende den 13.12.2023.

	Rejsenr.	Dato	Tid	Fra	Tid	Til	Beløb kr.	Saldo kr.
		13-12-2023	13:54	Rejsekort udstedt		København H	200,00	200,00
	0	15-12-2023	15:37	Linje : 1 Sø Gammel Aabenraavej v Dybbølgade (Sønderborg)	16:07	Linje : 1 Sø Sønderborg Busstation (bybus)	-19,50	180,50
	1	15-12-2023	20:26	København H	20:55	Ballerup St.	-24,00	156,50

Det øvrige kort, hvis rejsekortnummer blev refereret til i indsigelsen, har ikke været brugt siden den 30.01.2023. Mellem rejse 401 og 402 har der altså været en pause på cirka 8 måneder, hvor det slet ikke har været brugt. Fra dagen efter afgiften blev udstedt den 6.10.2023, bruges det atter igen.

	400	28-01-2023	02:49	Linje : 91N Roskilde St., Sygehuset	03:54	Ballerup St.	-29,60	43,14
	401	30-01-2023	11:42	Ballerup St.	11:44	Ballerup St.		43,14
	402	06-10-2023	14:35	Ballerup St.		Ukendt sted	-25,00	18,14
		08-10-2023	12:57	Tank-op		Ballerup St.	200,00	218,14
	403	08-10-2023	12:59	Ballerup St.		Ukendt sted	-25,00	193,14
		08-10-2023	17:26	Kontrolmærke		Rådhuspladsen St.		193,14

Klagers indsigelse:

Det meste af klagers indsigelse går på, at YY har et dårligt psykisk helbred. Movia er helt klar over, at der også er passagerer, der har vanskeligheder i den offentlige transport. Movia anbefaler, at man tilslutter sig Solsikkeprogrammet, hvis man har udfordringer med at færdes i den offentlige transport. Hovedformålet ved programmet er at gøre usynlige handicap mere synlige for at skabe tryghed og også gøre kontrollører og andet personale opmærksom på, at der er en kunde med udfordringer.

Vi gør også opmærksom på, at det er på eget ansvar at færdes i den offentlige transport jf. § 2.4 i rejsereglerne. Derfor skal man selv vurdere, om man selv er i stand at efterleve de krav til ansvar, der forventes, hvis man færdes i den offentlige transport.

Uddrag fra klagers indsigelse:

"Til gængel dagen efter glemmer hun at tage sin rejsekort og troede stadig at hun har ungdomskort. Derfor fejlen var ikke fra systemet men det er fordi min datter begyndt at blande tingene og næsten kan ingen ting."

Vi gør her opmærksom på, at hendes påståede rejsekort ikke havde været brugt i 8 måneder, og at det først blev taget i brug dagen, efter hendes afgift blev udstedt.

Vedrørende ungdomskortet gør vi opmærksom på, at den manglende gyldighed skyldes, at kortet ikke er blevet fornyet af kunden. Det er kundens eget ansvar at sikre sig, at kortet er fornyet, inden en rejse foretages.

Movias konklusion

Movia finder ikke, at der i den konkrete situation er tale om specielle omstændigheder, der gør, at klager skal frifindes for kontrolafgiften. Kontrolafgiften er pålagt korrekt, da klager kun kunne vise sit pas i kontrolsituationen, der ikke betragtes som en gyldig rejsehjemmel.

Når der bliver udstedt en kontrolafgift, har vi ingen grund til at tro, at der er tale om andet end en beklagelig fejltagelse. Omvendt har Movia ingen mulighed for at vurdere, hvorvidt den manglende rejsehjemmel skyldes netop en fejltagelse, forsøg på bevidst snyd, forglemmelser eller andet. En kontrolafgift er betinget af, om man kan fremvise gyldig billet i kontrolsituationen.

Det er ikke en betingelse for at pålægge en kontrolafgift, at en passager bevidst har forsøgt at unddrage sig at betale for rejsen. En passager, som stiger ind i bussen uden noget som helst rejsedokument, må derfor bære risikoen for ved en eventuel kontrol at modtage en kontrolafgift. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningsystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsområdet.

Det er et område med stor mulighed for omgåelse af reglerne, hvis det accepteres, at man som passager kan befinde sig i bussen uden noget som helst rejsedokument og undgå at skulle betale en afgift.

Vi mener, at der skal lægges vægt på, at det påtalte glemte rejsekort ikke har været i brug i 8 måneder, og at der under kontrollen ikke engang kunne fremvises noget forsøg på at have anskaffet sig et gyldigt rejsedokument; hverken i form af rejsekort, mobiltelefon eller andet, da der kun er fremvist et pas."

Hertil har klageren bemærket:

"På Movias dokumentation står der følgende: "kunden kunne ikke fremvise hende ungdomskort frem" og til dette vil jeg tilføje at det er grundet min datter troede at hendes ungdomskort stadig var gyldig, fordi hun har været på ungdomskort fra perioden 30/01-23 og op til 3/10-2023, der var hendes ungdomskort gyldig da hendes ungdomskort automatisk bliver fornyet. Den 3/10-23 hvor ungdomskortet sluttede, troede YY, at hendes ungdomskort automatisk vil blive fornyet, som den altid gør. Dette er årsagen til at hun ikke har brugt sit rejsekort i denne periode, da hun har været kørende på ungdomskort(jeg kan foreligge dokumentation for dette hvis nødvendigt), og disse tekniske skift kan YY ikke regne ud på almindelig vis.

Hun har ikke været opmærksom på at hendes ungdomskort ikke længere bliver automatisk fornyet pga. hun ikke længere er en aktiv studerende, dette skyldes ikke almindelig teenage-glemsomhed, men YY dørjer med svær angst, ADHD, som gør at hun har koncentrationsbesvær især når hun får angstanfald om natten, som gør det umuligt for hende at finde hoved og hale i systemerne og dermed glemmer at checke ud på rejsekortet (dette er movias dokumentation, som viser hvor YY d. 6/10-23 og d. 8/10-23 har glemt at

checke ud, da hun har haft et angstanfald natten før til d. 5/10-23, hvor vi har tilkaldt en ambulance igennem 112).

Jeg er klar over at Movia giver en bøde hvis man ikke fremviser en billet, men dette synes jeg ikke er retfærdigt og mærkes som en straf, da min datter kan bevise at hun har brugt sit ungdomskort i stedet for sit rejsekort i den periode hvor ungdomskortet var gyldigt og kun den dag hvor ungdomskortet ikke blev fornyet fik hun en bøde(dvs den 5/10/23), pga. hendes personlige situation. Dette håber jeg I kan forstå, og jeg værdsætter jeres forståelse og håber vi kan finde en løsning sammen og annullere hendes kontrolafgift samt gebyr.

Jeg kan sammen med YY love jer for at hun på længere sigt er mere opmærksom på sit rejsekort og ungdomskort, hvis hun bliver aktiv studerende igen."

Hertil har indklagede bemærket:

"Movia mener ikke, at ansvaret for YYs manglende billet kan være overdraget til os.

Vi gør også opmærksom på, at det er på eget ansvar at færdes i den offentlige transport jf. § 2.4 i rejsereglerne. Derfor skal man selv vurdere, om man selv er i stand at efterleve de krav til ansvar, der forventes, hvis man færdes i den offentlige transport.

Vi har ikke øvrige kommentarer og henviser til sagsfremstillingen."

På ankenævnets vegne

Lone Bach Nielsen
Nævningsformand